

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400

Základní ošetřovatelské postupy – Odběr stolice kultivačně, na parazitologické vyšetření a průkaznost *Helicobacter pylori*

Průvodní list studijního materiálu

Petra Šimánková

Opava 2021

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA
V OPAVĚ**

Obsah

1	ODBĚR STOLICE KULTIVAČNĚ, NA PARAZITOLOGICKÉ VYŠETŘENÍ A PRŮKAZNOST HELICOBACTER PYLORI	3
2	PEDAGOGICKO DIDAKTICKÉ POZNÁMKY	7
	POUŽITÁ LITERATURA	9
	PŘEHLED DOSTUPNÝCH IKON.....	10

1 ODBĚR STOLICE KULTIVAČNĚ, NA PARAZITOLOGICKÉ VYŠETŘENÍ A PRŮKAZNOST HELICOBACTER PYLORI

PRŮVODCE STUDIEM – STUDIJNÍ PŘEDPOKLADY

Tento materiál je určen studentům FVP, Ústavu nelékařských zdravotnických studií – oboru Všeobecná sestra nebo porodní asistentka a to jak prezenčního, tak kombinovaného studia Slezské univerzity v Opavě v prostředí IS SLU.

Video s krátkou teoretickou vsuvkou a ukázkou přípravy pomůcek a postupů při odbírání stolice na vyšetření lze využít pro výuku teoreticko – praktických znalostí a dovedností studentů.

RYCHLÝ NÁHLED STUDIJNÍHO MATERIÁLU

Video je pojato jako teoreticko – praktické. V krátké teoretické části se dotýká oblastí možností a druhů laboratorních vyšetření stolice a fyzikálního hodnocení stolice sestrou. Druhá část je věnována přípravě pomůcek, pacienta, jeho edukaci, ale také edukaci rodičů v případě odběru stolice u dítěte a stručného popisu postupu při odběrech stolice.

CÍLE STUDIJNÍHO MATERIÁLU

- Student zná druhy laboratorních vyšetření stolice
- Student vysvětlí význam odběru stolice
- Student popíše úlohu sestry v procesu odběru stolice na dané vyšetření
- Student používá správné metodické postupy při odběru stolice
- Student zná postup přípravy sestry, pacienta
- Je schopen odborně edukovat jak nemocného, tak rodinné příslušníky v rámci ambulantních odběrů
- Pojmenuje pomůcky připravené pro odběr stolice
- Student pracuje dle bezpečnostních a hygienických požadavků

KLÍČOVÁ STUDIJNÍHO MATERIÁLU

Stolice, kultivační vyšetření, parazitologické vyšetření, *Helicobacter pylori*, výtěrky, sklíčka

---

ČAS POTŘEBNÝ KE STUDIU

Stopáž studijního materiálu: 00:12:02

Doporučený čas ke studiu: cca 60 minut

DOPORUČENÁ LITERATURA

JIRKOVSKÝ, D. a kol. Ošetrovatelské postupy a intervence. 1. vyd. Praha: Fakultní [3]nemocnice v Motole, 2012. 411 s. ISBN 978-80-87347-13-3.

VYTEJČKOVÁ, R. Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné I: obecná část. Praha: Grada, 2011. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3419-4.

VYTEJČKOVÁ, R. Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné II: speciální část. Praha: Grada, 2013. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3420-0.

DALŠÍ ZDROJE – ROZŠIŘUJÍCÍ LITERATURA

VYTEJČKOVÁ, R., SEDLÁŘOVÁ, P., WIRTHOVÁ, V., OTRADOVCOVÁ, I., a KUBÁTOVÁ, L. Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné III: speciální část. Praha: Grada Publishing, 2015. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3421-7.

Vyšetření stolice poskytuje informace o trávení, resorpci a dalších biochemických procesech v trávicím traktu včetně krvácení do GIT.

Stolice se laboratorně vyšetřuje na:

- Parazitologické (roupy)
- Mikroskopické (vyš. stolice na zbytky, tuky)

- Bakteriologické vyšetření (helicobacter pylori, salmonela)
- Kvalitativní vyšetření stolice - okultní krvácení

Příprava pacienta – informace o postupu při defekaci a odběru stolice, případně omezení stran laxantiva, střevní absorbens. Imobilní nemocný – odběr plně koordinuje sestra

Fyzikální vyšetření stolice

- Množství – při insuficienci pankreatu – objemná stolice
- Tvar – zpomalená resorpce – stolice může mít různý tvar např. stužkovitá, normální - formovaná
- Konzistence – vodnatá, řidší, průjmová, stříkaná, tuhá, mazlavá
- Barva, příměsí – acholická, například při poruše tvorby žluče, meléna – dehtová stolice při krvácení z horního úseku GIT, enteroragie – čerstvá krev ve stolici
- Zápach – hnilobný, kyselý – např. při rotavirovém onemocnění

Pomůcky

- Podložní mísa, inkontinenční pomůcka – imobilní pacient
- Nočník, toaleta (podle druhu) – u mobilního pacienta, dítě
- Sterilní kontejnery na odběr stolice s lopatkou červené, bílé barvy – označená štítkem
- Ochranné rukavice
- Buničitá vata, emitní miska
- Dezinfekce na ruce
- Dokumentace nemocného

Helicobacter pylori

- Patogenní bakterie, napadá žaludeční sliznici
- Hojně rozšířená infekce
- Test ve stolici je stále využíván především v ambulantní péči u dětí

Petra Šimánková - Odběr stolice kultivačně, na parazitologické vyšetření a průkaznost Helicobacter pylori

- Neinvazivní metoda první volby při podezření na pozitivitu, užívá se jako pomocný test v diagnostice, nebo ke zhodnocení efektivity terapie
- Dechový test, biopsie žaludeční sliznice

2 PEDAGOGICKO DIDAKTICKÉ POZNÁMKY

PRŮVODCE STUDIEM

Obor: Studijní text spadá tematicky pro studijní programy, které jsou akreditovány v rámci klasifikace oborů vzdělání CZ-ISCED-F 2013: 091 Zdravotní péče, 0913 Ošetrovatelství a porodní asistentství, 0922 Péče o děti a mládež, 0921 Péče o seniory a zdravotně postižené dospělé osoby

Studenti se v rámci obecné výuky připravují na práci v týmu, která je zaměřena na prevenci, diagnostiku, léčbu, ošetrovatelskou, rehabilitační a dispenzární činnost v rozsahu své kvalifikace a odborné způsobilosti, poskytovanou dětem, dorostu, dospělým a seniorům.

Profil studenta, mimo jiné, jednoznačně dotváří učivo předmětů teorie Ošetrovatelství a Ošetrování nemocných. Prakticko- teoretické předměty směřují studenty k poskytování aktivní a individuální ošetrovatelské péči a zaměřují se na holistické pojetí člověka. Neopomenutelné ve výuce studentů musí být vyučovací metody a předměty, které vedou k aktivní bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a osvojování si bezpečných pracovních postupů.

Učivo musí být soustavně a pravidelně doplňováno o praktická cvičení v odborných učebnách, jež jsou žádoucí pro vstup do nemocničního nebo ambulantního prostředí. Je nutné vést studenty k iniciativnímu řešení modelových situací, získávání informací o nemocných tak, aby byli připraveni na aktivní účast na praktické výuce a klinické praxi na pracovištích.

Studenti se budou ve výuce připravovat na schopnost efektivního sběru dat o nemocném, na základě kterých lze vhodně poskytovat ošetrovatelskou péči s důrazem na respektování osobnostních a kulturních specifik. Pozornost v teoreticko - praktické výuce musí být věnována ošetrovatelské péči založené na nejnovějších vědeckých poznacích.

Důležité pro studium a studenty je efektivní aplikace didaktických informačně recepčních metod jako jsou - vysvětlení, ilustrace, instruktáž, ale také problémových metod, kdy vyučující předloží studentům „problém“. Každou praktickou činnost je podstatné vždy studentům předvést, než budou činnost provádět samostatně. Důraz je kladen na aktivní účast studentů s akcentací na rozvoj kritického myšlení. Od studentů je vyžadováno aktivní samostudium odborné literatury, časopisů a knih.

Na výuku Ošetrovatelství a přílehlavých oborů navazuje klinická praxe, která probíhá v podmínkách zdravotnických zařízení. Primárním cílem této praxe pro studenty je další získávání a aplikace nabytých praktických i teoretických znalostí a dovedností a jejich uplatnění v přirozených podmínkách nemocničních a ambulantních zařízení. V klinických

podmínkách dochází u studentů k postupnému zautomatizování výkonů, což představuje nejvyšší formu psychomotorických dovedností.

ÚKOL K ZAMYŠLENÍ

Proč je člověk po proběhlé salmonelóze považován za neinfekčního až po 3 po sobě jdoucích negativních výtěrech z konečníku?

KONTROLNÍ OTÁZKA

1. Vysvětlete význam a postup při odběru stolice na parazity
  2. Popište pomůcky k odběru stolice na kultivační vyšetření
  3. V čem spočívá rozdílnost výtěrových zkumavek?
-

SAMOSTATNÝ ÚKOL

Připravte edukační materiál pro rodiče týkající se postupu odběru stolice na parazity. Sklíčko, výtěrová štětka.

POUŽITÁ LITERATURA

CICHÁ, M., DORKOVÁ, Z. Didaktika praktického vyučování zdravotnických předmětů 2. Olomouc: Pedagogická fakulta UP, 2006. 57s. ISBN 80-244-1418-X.

HEČKOVÁ, G. Didaktické Prostředky Ve Výuce Ošetřovatelství na SZŠ. [online]. Olomouc, 2010 [cit. 2020-12-17]. Dostupné z: <<https://theses.cz/id/c5uf5r/>>. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce Lubomír Krejčovský.

JIRKOVSKÝ, D. a kol. Ošetřovatelské postupy a intervence. 1. vyd. Praha: Fakultní [3]nemocnice v Motole, 2012. 411 s. ISBN 978-80-87347-13-3.

KALHOUS, Z., OBST, O. a kolektiv. Školní didaktika. 1. vyd. Praha: Portál, 2002. 448 s. ISBN 80-7178-235-X

VYTEJČKOVÁ, R. Ošetřovatelské postupy v péči o nemocné I: obecná část. Praha: Grada, 2011. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3419-4.

VYTEJČKOVÁ, R. Ošetřovatelské postupy v péči o nemocné II: speciální část. Praha: Grada, 2013. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3420-0.

PŘEHLED DOSTUPNÝCH IKON

	Čas potřebný ke studiu		Cíle kapitoly
	Klíčová slova		Nezapomeňte na odpočinek
	Průvodce studiem		Průvodce textem
	Rychlý náhled		Shrnutí
	Tutoriály		Definice
	K zapamatování		Případová studie
	Řešená úloha		Věta
	Kontrolní otázka		Korespondenční úkol
	Odpovědi		Otázky
	Samostatný úkol		Další zdroje
	Pro zájemce		Úkol k zamyšlení

Název: **Základní ošetrovatelské postupy - Odběr stolice kultivačně, na parazitologické vyšetření a průkaznost *Helicobacter pylori***

Autor: **Mgr. Petra Šimánková**

Vydavatel: Slezská univerzita v Opavě
Fakulta veřejných politik v Opavě

Určeno: pedagogickým zaměstnancům SU

Počet stran: 11

Tato publikace neprošla jazykovou úpravou.